

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут держави і права імені В. М. Корещького

Альманах
ПРАВА

**ПРАВОРОЗУМІННЯ
ТА ПРАВОРЕАЛІЗАЦІЯ:
від теорії до практики**

Науково-практичний юридичний журнал

Випуск 2

Київ — 2011

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
протокол № 7 від 5 липня 2011 р.*

Редакційна колегія:

- Шемшученко Ю. С.** – директор Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, академік НАН України (головний редактор);
- Онїщенко Н. М.** – доктор юридичних наук, професор (заст. гол. редактора);
- Андрійко О. Ф.** – доктор юридичних наук, професор;
- Горбатенко В. П.** – доктор політичних наук, професор;
- Гусарєв С. Д.** – доктор юридичних наук, професор;
- Денисов В. Н.** – доктор юридичних наук, професор;
- Костенко О. М.** – доктор юридичних наук, професор;
- Кресіна І. О.** – доктор політичних наук, професор;
- Нагребельний В. П.** – кандидат юридичних наук;
- Пархоменко Н. М.** – доктор юридичних наук;
- Семчик В. І.** – доктор юридичних наук, професор;
- Тихомиров О. Д.** – доктор юридичних наук, професор;
- Усенко І. Б.** – кандидат юридичних наук, професор;
- Шевченко Я. М.** – доктор юридичних наук, професор

Альманах права. Праворозуміння та правореалізація: від теорії до практики. Науково-практичний юридичний журнал. Випуск 2. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – 316 с.

У виданні проаналізовано теоретико-правові проблеми праворозуміння в контексті еволюційних змін демократичного правового розвитку в Україні. Дана категорія розглядається відповідно до сучасної правореалізаційної практики. Особливо слід підкреслити у цьому форматі доктринальну думку провідних учених України, теоретиків права та спеціалістів галузевих спрямувань.

Науково-практичний юридичний журнал розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів та наукових установ, докторантів, аспірантів, студентів юридичного напрямку, практичних працівників та інших осіб, яких цікавлять проблеми праворозуміння та правореалізації.

Адреса редакційної колегії:

м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 4, кім. 202. тел./факс (044) 278-80-24

ЗМІСТ

<i>Шемшученко Ю. С.</i>	Вступне слово	7

ДОКТРИНАЛЬНЕ БАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПРАВОРОЗУМІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

<i>Семчик В. І.</i>	Проблеми реалізації права	8
<i>Оніщенко Н. М.</i>	Сучасне праворозуміння (еволюція терміно-поняття «право» та «права» як явища соціальної дійсності)	11
<i>Шевченко Я. М.</i>	Праворозуміння і правореалізація в правоохоронних відносинах цивільної відповідальності	17
<i>Нагребельний В. П.</i>	Прогнозування і моделювання в правотворенні та правозастосуванні	21
<i>Гусарев С. Д.</i>	Діяльнісний підхід у структурі методології сучасного правознавства	27
<i>Кучеренко І. М.</i>	Поняття та основні ознаки юридичної особи	32
<i>Тихомиров О. Д.</i>	Наукознавчі проблеми праворозуміння	35
<i>Пархоменко Н. М.</i>	Основні концептуальні підходи до визначення права в сучасній українській юридичній науці	38
<i>Ковальський В. С.</i>	Проблема праворозуміння: сенс і оцінка у юридичних конструкціях	43
<i>Лощихін О. М.</i>	Функції сучасної держави	46
<i>Чернадчук В. Д.</i>	Актуальні питання розвитку бюджетних правовідносин	50
<i>Мяловицька Н. А.</i>	Правова культура як складова праворозуміння	53
<i>Батанов О. В.</i>	Вплив праворозуміння на становлення та розвиток інститутів сучасного муніципального права	56

КАТЕГОРІЯ ПРАВОРОЗУМІННЯ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

<i>Андрусяк Т. Г.</i>	До питання про співвідношення праворозуміння та правової думки	60
<i>Белая Л. В.</i>	До питання розуміння ретроспективного аспекту юридичної відповідальності (аналіз основних концепцій)	62
<i>Бобровник С. В.</i>	Правовий конфлікт та правовий компроміс через призму юснатуралізму	65
<i>Богініч О. Л.</i>	Від праворозуміння до правореалізації: окремі питання теорії	68
<i>Бондарук Т. І.</i>	Середньовічне праворозуміння: акценти та особливості пізнання	71
<i>Васецький В. Ю.</i>	Зближення правових систем світу на основі розвитку інституту захисту прав людини	74
<i>Васянович О. А.</i>	Проблеми розуміння правових звичаїв	78
<i>Дідич Т. О.</i>	Розуміння, творення та реалізація права: діалектика взаємозв'язку	80
<i>Кабанець Н. І.</i>	Нормативно-правовий зміст та конструктивне значення поняття суспільного договору	84

Зміст

<i>Ковальчук О. М.</i>	Цінності права в лібертарно-юридичній концепції	91
<i>Костенко О. Б.</i>	Право як право або евристика правозапитування	96
<i>Куян І. А.</i>	Категорія «верховенство» у визначенні ролі права і державного суверенітету в контексті питань праворозуміння	100
<i>Львова Є. О.</i>	Теоретико-методологічні засади формування сучасної доктрини «глобального конституціоналізму»	103
<i>Львова О. Л.</i>	Деякі теоретичні питання реалізації природного права	106
<i>Луцький Р. П.</i>	Позитивістський підхід щодо розкриття сутності категорії «праворозуміння» ...	110
<i>Макаренко Л. О.</i>	Реалізація права як ефективний засіб досягнення мети правового регулювання	112
<i>Мінченко О. В.</i>	Світоглядні засади праворозуміння юристів романо-германської правової сім'ї	116
<i>Музика І. В.</i>	Проблема дуальної природи права у соціологічному праворозумінні: історико-правовий аспект	119
<i>Настечко К. О.</i>	Праворозуміння в Україні	123
<i>Свиридюк Н. П.</i>	Методологічні аспекти тлумачення змісту категорії «механізм правового захисту»	125
<i>Стрельцова О. В.</i>	До питання про розуміння європейського права: теоретичний аспект	128
<i>Тарахонич Т. І.</i>	Сучасні підходи до праворозуміння	133
<i>Тихомиров Д. О.</i>	Генеza суддівської системи Великобританії	137
<i>Аземша І. Б.</i>	Формування інституту юридичної відповідальності в англо-американській правовій сім'ї	140
<i>Балаклицький І. І.</i>	Право як відображення розвитку суспільних відносин	143
<i>Біржакова Є. О.</i>	Поняття властивостей права	146
<i>Бурдоносова М. А.</i>	Правовий ідеалізм в концепції природного праворозуміння	150
<i>Вергелес Д. Є.</i>	Кодифікація в аспекті праворозуміння	152
<i>Волкова О. М.</i>	Теорія соціальних прав особи та перспективи їх реалізації	155
<i>Волошина Ю. В.</i>	Національний суверенітет: трансформація наукової категорії та правового явища	158
<i>Гольцова О. Є.</i>	Роль типових регуляторів суспільних відносин в контексті сучасного праворозуміння	160
<i>Гордимов А. В.</i>	Доктринальні джерела права на різних історичних етапах розвитку романо-германської і англосаксонської правових систем	164
<i>Данич О. Ф.</i>	Становлення соціальної функції сучасної держави	167
<i>Денисюк М. В.</i>	Праворозуміння в умовах громадянського суспільства	170
<i>Дудар С. К.</i>	Принцип верховенства права: до проблеми визначення його змісту у сучасній вітчизняній доктрині права	173
<i>Зінченко В. М.</i>	Теоретико-правові засади в діяльності правоохоронних органів в Україні	176
<i>Зінченко О. В.</i>	Юридична конструкція як структурний елемент правотворчої діяльності	178
<i>Ищук І. В.</i>	Правове навчання та праворозуміння: сутнісні ознаки ефективності	181
<i>Кабанець О. С.</i>	Праворозуміння в умовах глобалізації: теоретичний аналіз	183

<i>Козік М. А.</i>	Теоретичні підходи до визначення поняття «партнерство» у дослідженнях проблематики правопорядку	187
<i>Котенко О. А.</i>	Сутнісні характеристики терміно-поняття «право»	189
<i>Кравцов І. В.</i>	Справедливість як основоположна цінність природного права	193
<i>Кравчук К. П.</i>	Проблеми законності в контексті розмежування права та закону	195
<i>Куціпак О. В.</i>	Сучасний стан та перспективи розвитку правового життя в Україні	199
<i>Лебедєва О. В.</i>	Правова держава крізь призму співвідношення права та закону	203
<i>Лисюк І. І.</i>	Загальнотеоретичні аспекти реалізації норм права	206
<i>Мілетич О. О.</i>	Свобода і відповідальність у праві в контексті зловживання правом	210
<i>Мозолюк-Боднар Л. М.</i>	Деякі підходи до розуміння дисципліни як суспільного феномена	213
<i>Осташова В. О.</i>	Підвищення рівня правосвідомості як форма правового самовиховання студентської молоді	216
<i>Перепелюк А. М.</i>	Правозастосування в межах основних типів праворозуміння	219
<i>Ромінський Є. В.</i>	Джерела (форми) станового права крізь призму середньовічного праворозуміння	222
<i>Ротару А. В.</i>	Механізм зближення національних правових систем в контексті загальної концепції праворозуміння	225
<i>Ступак А. Л.</i>	Реалізація правових норм як передумова додержання та зміцнення правопорядку	227
<i>Сунегін С. О.</i>	Правова доктрина як статичний елемент романо-германської правової сім'ї: сутність та значення	230
<i>Шакірзянова І. В.</i>	Поняття праворозуміння та його основні напрями	233

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА ЯК ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ПРОБЛЕМА

<i>Батанова Н. М.</i>	Теоретичні проблеми реалізації конституційно-правової відповідальності	237
<i>Грицаєнко Л. Л.</i>	Організаційно-правові засади судового співробітництва в Європейському Союзі	240
<i>Дерець В. А.</i>	Окремі питання правового регулювання відносин в системі центральних органів виконавчої влади	242
<i>Костецька Т. А.</i>	Категоріально-понятійні аспекти чинного законодавства України у сфері інформаційних відносин	246
<i>Молибога М. П.</i>	Теоретичні підходи щодо тлумачення норм міжнародного права в сучасних умовах	249
<i>Пядишев В. Г.</i>	Міжнародно-правові чинники щодо підвищення рівня захисту прав людини силами цивільної поліції ООН в зонах міжнародних операцій з підтримання миру	253
<i>Семчик О. О.</i>	Особливості реалізації фінансово-правових норм	256
<i>Бернацький М. В.</i>	Виділ (поділ) частки із спільної часткової власності на квартиру: деякі питання реалізації	259
<i>Гайка О. Р.</i>	Правові аспекти порядку прийняття рішення про місцевий бюджет	261
<i>Лосев В. В.</i>	Актуальні проблеми сучасного нотаріату в Україні	265
<i>Мельниченко В. Р.</i>	Міжгалузевий підхід до вирішення проблем в галузі права інтелектуальної власності	268

Зміст

Нікопорова Н. Ю.	Деякі теоретичні підходи до поняття конституційно-правового статусу народного депутата України	271
Собчук Ю. Г.	До питання реалізації принципів інституту неплатоспроможності банків	274
Старицька О. О.	Теоретико-правова проблематика визначення поняття «споживач»	276
Фесенко Л. І.	Правова природа роз'яснень суду касаційної інстанції: теоретичні та практичні аспекти	279
Шарабурина О. О.	Деякі аспекти визначення поняття інформації з обмеженим доступом та її видів у законодавстві України	285
Шульц О. А.	Конституційні засади формування правового статусу дитини в Україні	288

СЛОВО МОЛОДИМ

Гізун Н. С.	Проблемні питання застосування податкового законодавства у сфері підприємницького права	292
Гольцов І. С.	Роль праворозуміння у визначенні співвідношення категорій «верховенство права» та «верховенство закону»	295
Іванов М. С.	Перспективи впровадження в правову систему України відновлювальних процедур в контексті реалізації права	298
Матат А. В.	Роль правотворчості у забезпеченні реалізації права: теоретико-правовий аналіз	300
Мельник О. О.	Правові проблеми внесення земельної ділянки до статутного капіталу сільськогосподарських товариств	303
Рахнянська Т. О.	Диференціація земель капітального будівництва в Україні: правове регулювання	306
Сказко С. І.	Проблеми розмежування земель державної та комунальної власності	309
Календар юридичних подій		312
Найкращі афоризми		314
Вітання		315